ISSN 0002-306X. Изв. НАН РА и ГИУА. Сер. ТН. 2006. Т. LIX, № 3.

ՄԻՀՐԱՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՍՏԱԿՅԱՆ

(ծննդյան 65-ամյակի կապակցությամբ)

Լրացավ տեխն. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր **Միհրան Գրիգորի Ստակյանի** ծննդյան **65**-ամյակը:

Նա ծնվել է 1941թ. Հունաստանում, 1957թ. ընդունվել է ԵրՊԻ մեխանիկամեքենաշինական ֆակուլտետ և 1962թ. ավարտելուց հետո մինչ այժմ անընդմեջ աշխատում է ՀՊՃՀ մեքենագիտության ամբիոնում: 1968թ. Օդեսայի պոլիտեխնիկական ինստիտուտում պաշտպանել է թեկնածուական, իսկ 1997թ. ՀՃՊՀ-ում՝ դոկտորական ատենախոսություններ:

Նրա՝ որպես հետազոտողի ձևավորման գործում վճռորոշ դարձավ 1964-69 թթ. աշխատանքը Օդեսայի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի մեքենաների մասերի ամբիոնի վարիչ, բնագավառի հանրաճանաչ գիտական պրոֆ. Վ.Ա.Դոբրովոլսկու հետազոտական խմբում, ուր զբաղվում էին մեխանիկական համակարգերի ամրության, երկարակեցության, հուսալիության հաշվարկների և նախագծման հիմնահարցերով:

Մ. Ստակյանի գիտական հետաքրքրությունների շրջանակն ընդգրկում է հետևյալ հարցերը՝ ծայրահեղ պայմաններում (փոփոխական բարդ լարվածային վիճակ, կոռոզիոն միջավայր, ջերմային և լազերային ճառագայթման ազդեցություն) աշխատող հանգույցների և մեքենամասերի հոգնածային դիմադրության և ճաքակայունության հաշվարկային մեթոդների մշակում, հոգնածային լավարկված գիտափորձի մեթոդաբանության ստեղծում, ճաքագոյացման և զարգացման մեխանիզմների ուսումնասիրում, հոգնածային փորձարկումների և ճաքերի ուսումնասիրման համար անհրաժեշտ սարքավորման նախագծում,

գիտափորձի մաթեմատիկական և ծրագրային ապահովում, նոր տեխնոլոգիական գործընթացների մշակում, որոնց արդյունքով կարելի է հասնել մեքենաշինական արտադրանքի նյութատարության նվազեցման:

Դեռևս 70-ական թվականներին նա ԵրՊԻ մեքենաների մասերի ամբիոնում հիմնել է հոգնածային փորձարկումների լաբորատորիա և ղեկավարում է հետազոտական խումբ, որի կազմում ընդգրկված են դասախոսներ, ասպիրանտներ և մագիստրանտներ:

Մ. Ստակյանի հետազոտական խումբը մեր հանրապետության, ինչպես նաև ՌԴ-ի, Ուկրաինայի և Բելառուսի հետազոտական կենտրոնների, բուհերի և ձեռնարկությունների հետ համատեղ 1975-91թթ. իրականացրել է գիտատեխնիկական համագործակցության մի տասնյակ ծրագրեր, որոնց արդյունքներով էլեկտրամեքենաշինության և գյուղատնտեսական մեքենաների արտադրություններում առաջադրվել են նոր հաշվարկային մեթոդներ և տեխնոլոգիական գործընթացներ: Եվրոպական համագործակցության հետազոտական ծրագրերի շրջանակներում 1994-96թթ. նա գործուղվել է Աթենքի ազգային տեխնիկական համալսարան, Լոնդոնի Բրյունելի և Բել-ֆաստի Թագուհու համալսարաններ: Իր հետազոտության արդյունքները զեկուցել է 36 տարբեր գիտաժողովներում և հրատարակել է շուրջ 196 գիտական աշխատություններ, այդ թվում՝ ՀՀ-ում և ՌԴ-ում հաստատագրված 11 արտոնագրեր և 4 ստանդարտ հաշվողական ծրագրեր: Կազմակերպել է 12 ասպիրանտների թեկնածուական ատենախո-սությունների պաշտպանություններ, իրականացրել դոկտորական ատենախոսություն-ների խորհրդատվություններ, այժմ էլ ղեկավարում է ՀՊՃՀ ասպիրանտների և մագիս-տրանտների գիտական աշխատանքները:

1975 թվականից նա համագործակցում է ՀՀ ԳԱԱ ֆիզ.-տեխ. բաժանմունքի աշխատանքներին որպես մեքենաշինության սեկցիայի խորհրդի անդամ և «ՀՀ ԳԱԱ և ՀՊՃՀ տեղեկագիր, տեխն. գիտ. Սերիա» ամսագրի գլխ. խմբագրի տեղակալ (1975-2004թթ.):

Նա ՀՀ Մեխանիկայի և մեքենաշինության գիտատեխնիկական ընկերակցության գիտատեխնիկական և գիտական աստիճաններ շնորհող խորհուրդների անդամ է և մեծ ճանաչում ունի իր բնագավառի գիտնականների, հետազոտողների և ճարտարագետների շրջանում:

Մ.Ստակյանն իր ավանդն ունի հանրապետության ճարտարագիտական կադրերի պատրաստման գործում: 1992-97թթ. գլխավորել է ՀՊՃՀ ուսումնամեթոդական վարչությունը, մասնակցել բարձրագույն կրթության համակարգի վերափոխման և միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցման աշխատանքներին: 1998-2000թթ. Մ. Ստակյանը աշխատել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի տեղակալի պաշտոնում՝ համակարգելով բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթության և գիտության ոլորտների կազմակերպական աշխատանքները:

Ակտիվ մասնակցել է «ՀՀ կրթության մասին», «ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» օրենքների մշակման և ընդունման գործընթացներին: Նա ԱՊՀ անդամակից երկրների Միջխորհրդարանական Համաժողովի Կրթության խորհրդի կրթական ստանդարտների հանձնաժողովի փոխնախագահն է: Միջկառավարական հանձնաժողովների կազմում 1998-2000 թթ. մասնակցել է ՀՀ-ի և տարբեր երկրների հետ կրթության և գիտատեխնիկական համագործակցության վերաբերյալ համաձայնագրերի մշակման և ընդունման աշխատանքներին:

Պրոֆ. Մ. Ստակյանը իր 65-ամյակն է թևակոխում ստեղծագործական վերելքի պայմաններում և երիտասարդական ավյունով շարունակում է ղեկավարել իր հետազոտական խմբի աշխատանքները՝ դրանում ներգրավելով նորանոր երիտասարդ գիտաշխատողների:

«Տեղեկագրի» *խմբագրական կոլեգիան նույնպես միանում է մեխանիկայի և մեքենաշինության բնագավառի մասնագետների բարեմաղթություններին, հոբելյարին ցանկանում առողջություն և երկար տարիների արդյունավետ գործունեություն:*